

Proiect de decizie nr.6

„Cu privire la aprobarea Regulamentului privind participarea bugetară”.

În conformitate cu alin.14 alin (2) a Legii Republicii Moldova nr.436-XVI din 28.12.2006 „Privind Administrația Publică Locală” cu modificările și completările ulterioare, cu prevederile Legii 239/2008 privind transparența în procesului decizional, în vederea sporirii nivelului de participare în procesul bugetar și implicarea populației și societății civile în procesul bugetar la nivel, avizul comisiei de specialitate, Consiliul Sătesc Dubăsarii Vechi,

DECIDE :

1. Se aprobă „Regulamentului privind participarea bugetară” Anexă
2. Responsabil de executarea deciziei se desemnează dna Elena Barburas , secretarul consiliului local
3. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și publicării în Registrul de stat al actelor locale, responsabil dna Elena Barburas

Notă informativă la proiectul de decizie: „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind participarea bugetară”.

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Primăria s.Dubasarii Vechi , contabil șef Mașteuta Natalia, Elena Barburas, secretraul consiliului local

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite:

În vederea sporirii nivelului de participare în procesul bugetar și implicarea populației și societății civile în procesul bugetar la nivel și anume

- a) Creșterea dialogului dintre cetățeni și administrația publică locală;
- b) Ajustarea politicilor publice la nevoile și așteptările cetățenilor;
- c) Implicarea cetățenilor în procesul de planificare și dezvoltare urbană;
- d) Stimularea democrației participative;
- e) Creșterea transparenței în activitatea administrației publice locale

în conformitate cu alin.14 alin (2) a Legii Republicii Moldova nr.436-XVI din 28.12.2006 „Privind Administrația Publică Locală” cu modificările și completările ulterioare, cu prevederile Legii 239/2008 privind transparența în procesului decizional

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene Nu este aplicabil

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, „ aprobarea Regulamentului privind participarea bugetară”sunt:

implicarea cetățenilor satului Dubăsarii Vechi într-un proces democratic de deliberare și de decizie pentru stabilirea modalității optime de cheltuire a unei părți din bugetul satului. Procesul presupune asumarea de către cetățeni a unui rol de participant activ în definirea și abordarea problemelor comunității din care fac parte.

5. Fundamentarea economico-financiară Implementarea proiectului de decizie nu prevede cheltuieli suplimentare, sursele financiare adaugătoare

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul se încorporează în conformitate cu prevederilor actelor normative art.29 alin. 3 al Legii nr.397 /2003 privind finanțele publice locale, art. 14 alin. 2 lit. (n) al Legii 436/2006 privind administrația publică.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Conform art. 32 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative în vigoare, proiectul de decizie a fost avizat de către primarul satului , contabilul șef ,secretraul consiliului local și discutat în ședința al audierilor publice În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008, proiectul de decizie cu actele de rigoare au fost plasate pe pagina web a primăriei: www.dubasariiivechi, cu înaintarea ulterioară pentru avizare la comisiile de specialitate ale consiliului local și spre aprobare în cadrul ședinței consiliului local.

8. Constatările expertizei anticorupție

Expertiza nu a fost efectuată. Nu sunt prezenți factori de risc ce ar determina apariția riscurilor de corupție

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de decizie a fost elaborat conform prevederilor legislației în vigoare și respectarea normelor de tehnică legislativă. Constatările expertizei juridice fiind efectuate de către subdiviziunea de specialitate din cadrul APL în conformitate cu art. 37 alin (6) din Legea nr.100/2017 și înaintat spre avizare Comisiei consultative de specialitate a consiliului local.

11. Constatările altor expertizeNu este aplicabil

Proiectul de decizie se prezintă comisiilor consultative de specialitate spre avizare și consiliului local pentru examinare și aprobare în ședință.Proiectul de decizie este elaborate

De către contabil șef _____ N.Mașteuța
Secretar CL _____ E.Barburas

REGULAMENTUL

cu privire la mecanismul de implementare a programului de Bugetare Participativă (BP) în satul Dubăsarii Vechi

Capitolul 1. Dispoziții generale

1. Prezentul Regulament cu privire la mecanismul de implementare a programului de Bugetare Participativă (BP) în s. Dubăsarii Vechi, numit în continuare Regulament, stabilește:
  - a) Mecanismul implementării programului de Bugetare Participativă (BP);
  - b) Scopul și obiectivele Programului de BP;
  - c) Prioritățile de finanțare;
  - d) Procedura de aplicare/depunere;
  - e) Calendarul, etapele concursului;
  - f) Modalitatea de evaluare a propunerilor de proiect;
  - g) Aspecte privind valoarea bugetul proiectelor;
  - h) Rolul Comisiei de evaluare;
  - i) Votarea proiectelor și selecția finală;
  - j) Implementarea proiectului;
  - k) Monitorizarea și raportarea implementării proiectului.
2. Programul de „**Bugetare Participativă**”, numit în continuare **Program**, își propune implicarea cetățenilor satului Dubăsarii Vechi într-un proces democratic de deliberare și de decizie pentru stabilirea modalității optime de cheltuire a unei părți din bugetul satului. Procesul presupune asumarea de către cetățeni a unui rol de participant activ în definirea și abordarea problemelor comunității din care fac parte.
3. Noțiuni:

Bugetarea participativă – proces prin care cetățenii sunt încurajați să identifice și să semnalizeze neajunsurile comunității, iar apoi să propună rezolvări ale acestora – prin soluții sub formă de proiecte. La prima etapă, propunerile de proiecte sunt validate de autoritatea locală după care sunt supuse unui proces de votare, prin care se va asigura reprezentativitatea rezultatelor, fiind decisă finanțarea unui anumit număr de proiecte.

Coaliție locală – alianță formală, dar deschisă dintre cetățenii localității, care este condusă de către un secretar, și are scopul de a focaliza eforturile cetățenilor către îmbunătățirea guvernantei autorităților. În contextul bugetării participative, rolul coaliției locale va fi de a monitoriza cum se implementează procesul, în numele cetățenilor.

Inițiative civice (proiecte) – propuneri inițiate de cetățenii satului în scopul rezolvării unor probleme curente din localitate.
4. Pentru realizarea prevederilor acestui regulament, anual din bugetul satului Dubăsarii Vechi va fi alocată o sumă nu mai mică de _____ mii lei.
5. Regulamentul are drept scop stabilirea cadrului general și a procedurii de elaborare, depunere, evaluare, selectare, implementare și monitorizarea proiectelor de interes public inițiate de cetățeni prin implicarea lor directă în procesul de BP. Procesul de BP este orientat către cetățean, având următoarele obiective:
  - a) Creșterea dialogului dintre cetățeni și administrația publică locală;
  - b) Ajustarea politicilor publice la nevoile și așteptările cetățenilor;
  - c) Implicarea cetățenilor în procesul de planificare și dezvoltare urbană;
  - d) Stimularea democrației participative;
  - e) Creșterea transparenței în activitatea administrației publice locale.
6. Propunerile de proiecte trebuie să se încadreze într-unul din următoarele domenii de competență ale Primăriei satului Dubăsarii Vechi:
  - a) Extinderea și amenajarea spațiilor verzi în intravilanul satului;
  - b) Reabilitarea/crearea zonelor de odihnă, a locurilor de joacă pentru copii și a obiectelor patrimoniului cultural;
  - c) Dezvoltarea infrastructurii stradale (alei, trotuare, zone pietonale);
  - d) Dezvoltarea și diversificarea activităților socio-culturale, sănătate, educaționale și sportive;
  - e) Stimularea participării voluntarilor în activități comunitare;

- f) Protecția mediului (salubritate și colectarea deșeurilor);
  - g) Alte domenii în corespundere cu prioritățile documentelor de planificare strategică locale aprobate.
7. Se interzice alocarea mijloacelor financiare din bugetul local pentru:
- a) Obiectele în proprietate privată;
  - b) Finanțarea edificiilor religioase și alte servicii conexe (reparația sau construcția bisericilor), cu excepția celor din registrul clădirilor de patrimoniu;
  - c) Activități cu scop comercial, publicitar, de natură politică sau etnică.
8. Proiectele în cadrul procesului de bugetare participativă pot fi depuse de către toți cetățenii care locuiesc în satul Dubăsarii Vechi, doresc să se implice în dezvoltarea satului Dubăsarii Vechi, și care au îndeplinit vârsta de cel puțin 18 ani.

Capitolul 2. Modalitatea și calendarul de depunere a proiectelor

9. Proiectele în cadrul procesului de bugetare participativă vor putea fi depuse în perioada **15 februarie – 01 aprilie** a fiecărui an.
10. Fiecare cetățean poate formula câte o singură propunere de proiect pentru cel mult trei domenii de competență a Primăriei stabilite la pct. 6.
11. Pentru a demonstra necesitatea și importanța proiectului pentru comunitate, autorul va trebuie să colecteze cel puțin 20 de semnături de susținere din partea cetățenilor din comunitate.
12. Proiectele se depun prin platforma online dedicată bugetării participative (*aici se indică adresa platformei*). În cazul depunerii în format online a propunerii de proiect, în decurs de 12 ore de la completarea formularului, autorii vor prezenta în format fizic lista de semnături la sediul Primăriei.
13. Propunerile de proiecte pot fi depuse și în format tipărit la sediul Primăriei, prin completarea formularului de cerere, conform anexei nr. 1 la prezentul regulament.
14. Până la data – limită de depunere a proiectelor cetățenii se pot adresa la Specialistul în atragerea investițiilor din Primărie pentru a obține consultații în pregătirea propunerilor de proiect.
15. Pe platforma online va fi afișată la fiecare două zile lista actualizată cu toate proiectele depuse.
16. Pentru a fi validate în cadrul procesului de bugetare participativă, proiectele înaintate de cetățeni trebuie să îndeplinească următoarele criterii de eligibilitate:
- a) Să fie de interes local și să nu realizeze activități cu scop comercial, publicitar, de natură politică, religioasă sau etnică;
  - b) Să nu dubleze sau să nu fie incompatibile cu proiectele implementate de Primărie în același loc și cu același scop;
  - c) Să corespundă cu prioritățile anuale ale Primăriei, menționate la p. 6;
  - d) Să fie completate coerent propunerile de proiect și să fie prezentate listele de semnături, menționate la p. 11.

17. Valoarea fiecărei propuneri de proiect nu trebuie să depășească costul de [redacted] lei. Pentru a asigura transparența în cadrul procesului de bugetare participativă, Primăria satului Dubăsarii Vechi poate să semneze un memorandum de colaborare cu Coaliția locală sau cu Organizația a Societății Civile cu experiență relevantă în domeniu.

Capitolul 3. Evaluarea proiectelor

18. Procesul de evaluare a proiectelor depuse în cadrul procesului de bugetare participativă va dura până pe data de **15 aprilie** a fiecărui an.
19. Evaluarea proiectelor se va face de către o Comisie de evaluare constituită în acest scop prin dispoziția Primarului. Pentru a asigura transparența în procesul de evaluare a proiectelor în Comisia de evaluare poate fi inclus un reprezentant al Coaliției locale sau a Organizațiilor Societății Civile cu care s-au semnat un memorandum de colaborare. Comisia de evaluare are următoarele roluri:
- a) Să organizeze și să monitorizeze desfășurarea procesului de bugetare participativă;
  - b) Să verifice propunerile din punct de vedere financiar, tehnic și normativ;
  - c) Să evalueze propunerile de proiect pe considerente de impact, fezabilitate și eligibilitate;
  - d) Să combine propunerile de proiecte similare, pentru a exclude redundanța ideilor.

20. Comisia va analiza proiectele depuse în cadrul procesului de bugetare participativă și le va evalua în baza următoarelor criterii:

- a) Se încadrează în prioritățile anuale ale primăriei (p. 6);
- b) Corespund criteriilor de eligibilitate (p. 16);
- c) Atragerea resurselor financiare pentru cofinanțarea proiectelor. Proiectele cu surse adiționale de finanțare din partea cetățenilor vor avea prioritate în procesul de evaluare.

21. Comisia poate veni cu sugestii de modificare în proiecte, inclusiv schimbarea denumirii, locul de implementare sau fuzionarea cu alte proiecte, doar cu acordul autorului. În acest caz, comisia poate invita inițiatorul proiectului pentru informații suplimentare în ceea ce privește proiectul propus.

22. Respingerea unui proiect de către comisie se va motiva în scris, iar motivarea va fi făcută publică, împreună cu Lista proiectelor respinse.

23. În urma evaluării, va fi publicată Lista proiectelor validate, care va conține deciziile generale ale Comisiei de evaluare, dar și opiniile separate ale membrilor.

24. În decurs de 3 zile după publicarea Listei proiectelor validate, cetățenii pot depune contestații și solicita clarificări.

25. Lista proiectelor validate va fi publicată pe pagina web a primăriei nu mai târziu de **30 aprilie** a fiecărui an.

Capitolul 4. Votarea proiectelor și selecția finală

26. Votarea se va realiza într-o perioadă de **15 zile lucrătoare**, începând cu prima zi de lucru după publicarea Listei proiectelor validate (p. 25).

27. La vot participa cetățenii cu vârsta mai mare de 18 ani și au viză de reședință în localitate.

28. Votarea proiectelor se va realiza prin intermediul platformei online dedicată bugetării participative, situată pe pagina oficială a Primăriei (*link la platformă*). La votarea prin platforma online (*link*) cetățenii vor furniza date cu caracter personal (Nume, Prenume, adresa, telefon, adresa de poștă electronică, vârsta), pentru a fi asigurate condițiile specificate la p. 26.

29. Votarea se va realiza și prin vot deschis în incinta sediului Primăriei. Votarea se va face în baza buletinului de identitate.

30. Fiecare persoană va avea posibilitatea de a vota câte un proiect din fiecare domeniu. (p.6).

31. Proiectele cu cel mai mare număr de voturi din fiecare domeniu (p.6) va fi selectat automat. Restul proiectelor urmează să fie ierarhizate în funcție de numărul de voturi, indiferent de domeniul din care fac parte.

32. În fiecare an bugetar pot fi selectate și implementate cel mult 15 proiecte, în dependență de limitele bugetare stabilite pentru bugetarea participativă.

Capitolul 5. Monitorizarea implementării proiectelor

33. Modalitatea de implementare a proiectelor de către Primărie poate fi monitorizată direct de către autorii proiectului.

34. Cetățenii pot raporta neregulile depistate în procesul de implementare a proiectelor către sediul Primăriei.

35. La sfârșitul lucrărilor de implementare a proiectelor, Comisia de evaluare va întocmi un raport de monitorizare și evaluare, care va fi publicat pe pagina oficială a Primăriei și discutat în Consiliul local.

Capitolul 6. Precizări privind datele cu caracter personal

36. Platformele de depunere a proiectelor (*link*) și de votare online (*link*) stochează informații cu caracter personal, care provin din conturile prin care persoanele se autentifică în platformele respective.

37. Toată informația cu caracter personal care este pusă la dispoziția de către persoanele care se înregistrează pe platformele (*link*) și (*link*) este supusă Politicii de Confidențialitate ai cărei termeni sunt incluși în Termenii și condițiile de funcționare a platformelor menționate.

38. Prin înregistrarea în vederea utilizării platformelor (*link*) și (*link*), persoanele care se autentifică își exprimă acordul în mod explicit și fără echivoc ca platformele menționate să folosească datele cu caracter personal.